

КРАЯТЪ НА ГЕРОИТЪ

Слънцето вече клонѣше къмъ залѣзъ, когато трима прашни пѣтници стигнаха малка воденица край рѣка Янтра. Воденичарьтъ, старъ турчинъ, ги посрещна студено. Тѣхнитѣ брадясали и измжчени лица, кални, изтрити и скжсани дрехи, породиха въ душата му съмнение. Дали не сж отъ размирницитѣ, които преди единъ месецъ запалиха равнинитѣ отъ Караджа-дагъ чакъ до Родопитѣ? Съ злорадство турчиньтъ си спомни за голѣмитѣ кланета и пожараща въ Перушица, Батакъ, Панагюрище и стотици села...

Предпазливо той поиска да узнае, кои бѣха непознатитѣ. Но тѣ стояха мълчаливи. Само отвреме-навреме устата имъ отронваше нѣкоя дума.

— Джамбази сме, — отъ Русчукъ, коне ще караме за одринския аскеръ. — каза единиятъ отъ тримата. Той бѣше високъ, младоликъ, съ сини решителни очи.

Но воденичарьтъ само поклати глава. Можеха ли тия измжчени хора да бждатъ джамбази? И то да тръгнатъ пеша? Не, тѣхната работа не бѣше чиста!

Той не изказа съмненията си. Като се правѣше на гостоприемень, изнесе хлѣбъ и сирене и ги покани да похапнатъ. Тѣ зачупиха голѣми залѣци. Лакомо започнаха да ги поглѣщатъ. Тогава воденичарьтъ влѣзе вжтре. Сбута едно около дванадесетъ годишно турче, което до сега лежеше на миндеря въ малката стаичка. Наведе се надъ ухото му. Зашушна нѣщо. Турчето поклати глава. Промѣкна се презъ прозореца. Като се огледа, да не го види нѣкой, хукна презъ полето...

Стариятъ турчинъ пакъ излѣзе при непознатитѣ. Седна при тѣхъ и унесено запуши съ чибукъ си. Колкото и да искаше да разбере нѣщо за тѣхъ, той не можеше да се досѣти. Защото и тримата не бѣха тукашни хора. Най-младиятъ и високъ между тѣхъ бѣше апостолътъ Панайотъ Воловъ. Останалитѣ двама бѣха неговитѣ близки другари и помощници Георги Икономовъ и Стоянъ Ангеловъ. Следъ разгрома на великото Априлско възстание, тѣ минаха презъ много прежеждия. Въ края на май се спузнаха отъ Преображенския манастиръ къмъ Дунавската равнина, за да идатъ въ Русчукъ. Отъ тамъ мислѣха да се прехвърлятъ въ Ромъния.

Измжчени и уморени, съ голѣма болка на сърдцата си за несполучливия бунтъ, тѣ едва стигнаха до Янтра. Следъ кратко съвѣщание, решиха да прекаратъ нощта на отсамния брѣгъ въ воденицата. Стариятъ турчинъ имъ се видѣ добъръ човѣкъ, който не можеше да се усъмни въ тѣхъ...

И тримата гледаха мжтнитѣ води на рѣката. Отъ пролѣтнитѣ дъждове тя бѣше придошла и разлѣла водитѣ си по двата брѣга. Тукъ и безъ това бѣше доста широка. Трѣбваше утре рано да подирайтъ бродъ или мостъ, за да продължатъ пжтя си.

Тѣ бѣха почти изяли хлѣба си, когато стариятъ турчинъ стана.
— Вие полегнете, починете си... Пъкъ азъ ще прибера мага-